

z dobljeno brco začeli, to se ne da uganiti. — Nemški cesar Viljelm je naglo zapustil poletno bivališče in se vrnil v Berlin. Pravijo, da to ni brez pomembe. — Ruska vlada je sedaj Judom prepovedala stanovati zunaj mest in vasij, sklepati s kristijani nakupnih ali najemnih pogodb, ob nedeljah in praznikih ne smejo Judje imeti odprtih prodajalnic. — Španska vlada hoče vojaštvo pomnožiti do 450.000 mož in skušati Angležem izviti Gibraltar. — V Irskem je tajna zarota „feniških bratov“ sklenola Angleže pobijati in nadlegovati, dokler ne bo Irska od Anglije neodvisna. — Perzijski šah je prijazen Avstriji, ter naroča iz našega cesarstva mnogo orožja in streliva, tudi več naših oficirjev še ima pri sebi, da mu urejajo vojaštvo.

Za poduk in kratek čas.

Črtica iz deželne komisije reklamacijske zastran gruntne davka.

Slovenski deželni poslanci, zlasti g. dr. Radaj, so dognali, da so za spodnji Štajer v deželno komisijo za reklamacije v zadevi gruntne davka bila izvoljena g. Perko v Mariboru in g. Lipold v Mozirji. Da sta res prava moža, to kaže sledeči dopis, ki je bil objavljen v „Slov. Narodu.“

„Da se nekoliko razvidi, kaj je temu krivo, da se je zemljiščni davek v ptujskem okraju tako velikansko pomnožil, prijavimo v sledečem izjavo gg. Lipolda in Perka, udov, c. kr. deželnega reklamacijskega odbora, v 4. seji tega odbora dne 6. maja t. l. To izjavo naj bi si Ptujski nemčurji in renegatje in udje „fakcijske opozicije“, to je puntarskega upora zoper vlado, prav vestno prebavili in vzključili bi naj: grešili smo! Glasi se pa:

Ptujski okraj razdelil se je v dve okrožji. I. okrožje obsega 207 občin v višjem, II. okrožje pa 48 občin v nižjem cenilnem redu. Pri tej uvrstitvi nij videti nikake doslednosti; ni se gledalo na zemljo in njeno lego, ne na to, koliko imajo pridelki vrednosti in veljave; temveč meje so se postavljale kar svojevoljno in uvideti ni najmanjšega vodila, po kojem bi se bilo ravnalo; pozneje so se te meje zopet prestavljale, to pa tako čudno, da se nahajajo nekatere občine II. razreda, p. občini Dolena in Kosmince, kakor zagozde, občina Lašina ob hrvatske meji pa čisto na samem v I. okrožji. Le tako se je moglo zgoditi, da se na občine I. okrožja, ki mejijo na severnej strani z II. okrožjem, dalje na nekaj občin, ki se na vzhodu hrvatske meje dotikajo, pri cenitvi ni tako oziralo, kolikor bi se bilo moralo; če bi se premislilo, da se nahajajo v teh občinah precej visoki hribi in strmi bregovi; da niso te občine, kar se tiče zemlje in njene lege in tega, koliko se pridelava in kako se pridelki pospravljajo in iz-

važajo, in v zadevah vremena, nič na boljšem, kakor občine II. okrožja.

Dalje sta poročevalca v gospodarskih in gozdnih zadevah pridelke tega okrožja veliko previsoko ocenjevala. Pri reklamacijskih obravnavah se je pa poročevalec v gospodarskih zadevah na reklamacije in ugovore le malo, poročevalec v gozdnih zadevah pa čisto nič oziral, in naj so bili ugovori in prijavljeni vzroki še tako tehtni, temveč odločil je — to se razvidi iz sestavkov — po najbolj prirocnem načinu, da je namreč vse ugovore in reklamacije kratko odbil.

Znano je, kako slabo je ptujsko polje; a cenilo se je tako, kakor da bi imelo na globoko rodovitne zemlje, da bi bilo zadosti vlažno in da bi se ugodni pridelki dobivali in ni se nikakor oziralo na to, da se nikakor ne morejo primerjati vzorna polja I. in II. vrste s plitvo, prodno in suho zemljo ptujskega polja.

Posledek cenitve je torej tukaj neizmerno visok in če tukaj reklamacijski odbor ne pomaga: nevarni posledki nikakor ne bodo dolgo izostali.

Loke in otoke, ki niso drugo, kakor po Dravi nanesene prodne sipine, uvrstil je gozdni poročevalec v gozde, pri reklamacijskih obravnavah pa vse ugovore odbil.

Odsek se je torej v prvi vrsti oziral na te razmere in ocenjeval sestavke, pri katerih so mu krajne razmere znane, ter je stavil svoje predloge tako, da se davek v teh občinah nekoliko zniža, ker je očividno previsoko nastavljen. To se strinja tudi popolnoma s sklepom in ukazom visokega centralnega odbora, da se naj ostrostri polajšajo, kjer bi se takove nahajale.

Da so se pri cenitvi napake nahajale, razvidno je tudi iz tega, da se je ravno v ptujskem okraju cenjeni čisti dohodek tako znatno pomnožil proti katastralnemu čistemu dohodku.

Dalje je še omeniti, da se je cenitev v različnih časih po različnih poročevalcih godila, da torej nikakor ni misliti, da bi se bilo pri enakih razmerah jednako ocenjevalo, da torej cenitvi doslednosti manjka. Slednjič je še opomniti, da je cenitev in reklamacije vedno isti poročevalec opravljal in svoje službe nepristrano izvrševati ni zamogel, ter da se je skrbno ogibal pritožbe na mestu samem preiskovati.

Posledek takega, odkritosrčno rečeno, nikakor ne opravičenega postopka, je: čisti dohodek tega okraja se je zvišal za več, kakor 300.000 fl., a pri reklamacijah znižal le za 2%. Vse to je tudi osvetil okrajni zastop ptujski s svojim vsakako resničnim poročilom od dne 15. junija 1881.

Kako se bodo reklamacije tega okraja rešile, poročal vam bodem o svojem času. Omenim naj še samo, da so se cenitve vršile, ko so nemški (?) kolovodje v okrajnem zastopu večino imeli ter da se je zgoraj imenovano poročilo od 15. junija 1881 od večine zdanjega zastopa sklenilo.

Slovinci, kje so vaši prijatelji?!

Smešnica 22. Balaž sreča soseda Breka, ki ima glavo obvezano, ter pravi: No, Breko, so te pa natepli v nesrečni krčmi? Breko: se ve, da smo se nekoliko zmikali pa takrat sem res nesrečen bil. Balaž: so ti morebiti lobanjo prebili? Breko: da, nekoliko! Balaž: je kaj možganov izteklo? Breko: to pa ne, ker ni mogoče, kajti ko bi jaz kaj možganov v glavi imel, bi ne bil v krčmo med ravsarje šel.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) osnovati je c. kr. namestnija dovolila. Prvi občni zbor skliče začasni odbor dne 11. junija v Mariboru, ker so takrat naši deželni poslanci na poti v Gradec.

(Škof in pesnik.) Premilostljivi gospod knez in škof dr. Janez Križ. Pogačar pisal je te dni slovenskemu pesniku č. g. vikarju Simonu Gregorčiču lepo pismo, v katerem mu iz vsega sreča čestita zaradi njegovih prekrasnih „Poezij“. V pismu izreka tudi željo, da bi pesnika rad osobno poznal.

(Iz Ljutomerskega okraja) se nam javlja, da so uže dne 26. maja našli grozde, ki so ocveli in se zbrisali; jagode so lepe, zdrave in uže za lečo debele. Sploh po goricah kaže dobro, po travniških slabo.

(Znižanje gruntne davka) nasvetovali so okrajni reklamacijski komisijoni za Mariborski okraj 57.565 fl. za Ptujski 20.113 fl. za Radgonski 15.548 fl. za Ljutomerski 12.103 fl. za Brežiški 23.439 fl. za Celjski 37.032 fl. za Slov. Graški 19.243 fl.

(Pirečice pri Celji) morajo sedaj na svojo sramoto pred slovenskim svetom veljati kot nemčurska srenja, čije prebivalci v lastno skledo pljuvajo. Zavoljo „šoterliferanta“ Ješovnika, po domače „Vervega“ podpisali so srenjski odborniki znano Slovincem sovražno Mihaličevo smrdljivo peticijo.

(Tabor celjski) bo dne 25. junija na baron Vasičevem travniku, se vé, če ga vlada dovoli; celjski narodnjaki so prošnjo vložili.

(Zoper Slov. Gospodarja) in sploh slovenske liste namerava celjski tiskar Rakuš in njegov nemčurski, liberalni in freimaurerski rep izdajati v slovenščini pisan list; 4000 fl. so baje skupili, ko je znani freimaurerski patron dr. Foregger zadnjič zavoljo „Parteitaga“ v Celji bil. Nemčurjem je tedaj vendar slovenščine treba, vsaj v zapeljevanje Slovencev.

(V Krapino) je do 23. maja došlo 195 topličarjev.

(Štaj. bučelarsko društvo) je dne 30. maja v Gradcu obhajalo svoj očni zbor. Predsedoval je g. plem. Hempel.

(„Narodni dom.“) Naznanili smo uže o svojem času, da je upravni odbor društva „Narodni dom“ v Ljubljani sklenil prirediti veliko efektno

loterijo, katere čisti dohodek se ima porabiti za izvršitev velikega narodnega podjetja. V svojej seji dne 25. t. m. sklenil je isti odbor nadalje, da se ima prošnja za dovoljenje te loterije vložiti uže prihodnji teden, ter je za nakup dobitkov določil izdatno svoto 15.000 gld. — Natančneje bomo o loteriji poročali v kratkem.

(† Umrli) nam je g. dr. Franc Rapoc, šoštanski notar, soutemeljitelj šoštanske in mariborske posojilnice, v Mariboru, še komaj 41 let star. Ranjki je bil iskren narodnjak. V sijajnem sprevedu iz Maribora na goro Device Marije pri sv. Petru smo dragega prijatelja spremljali k zadnjemu počitku.

(Tržaška „Edinost“) šte. 21. ima na prve strani lepo podobo poslopij Tržaške razstave. Meseca septembra se bode slovesno, bržčas, od samega cesarja, odprla.

(Iz Maribora preselil) se je kot narodnjak dobro znani g. dr. Pitamic s svojim tastom c. kr. majorom Gregorijem Marickijem, plem. Sremoslavom. Nastanili so se v Postojni.

(Radvanjski grad) je kupil mlinarski podjetnik Pfannl iz Badena pri Dunaji.

(Gad) je pičil 18letnega fanta v Rabeljni vesi blizu Ptuja, v 10 minutah bil je fant mrtev.

(V Črešnovski fari) pri Radgoni zboleva na ošpičkih mnogo otrok; tudi g. nadučiteljevi vsi otroci so zboleli: šolski poduk je za eden teden prenehal.

Poslano.

Od več strani naše slovenske domovine dobajajo poročila, da imajo rodoljubi nabrane uže izdatne zneske za „Narodni dom“. Ker je podpisanemu odboru na tem ležeče, da se nabrani denar neotegoma naloži na obresti in da ima vedno natančen pregled vseh prostovoljnih darov, obrača se s tem do vseh onih gospodov, ki so prevzeli nebiranje prostovoljnih doneskov, s prošnjo, da jih blagovolijo kar najpreje mogoče odposlati društvenemu blagajniku g. dr. Jos. Staretu, v prihodnje pa da vse doneske odpošiljajo konci vsacega meseca neglede na nabrane svote.

V Ljubljani, dne 26. maja 1882.

Za upravni odbor društva „Narodni dom“:

Iv. Hribar, dr. Alf. Mosché,
tajnik. predsednik.

Loterijne številke:

V Trstu 27. maja 1882: 10, 17, 18, 46, 87.
V Linci „ „ 45, 34, 23, 31, 90.

Prihodnje srečkanje: 10. junija 1882.

2—3

Službo

učiteljsko ali organistovo prevzame Jožef Mihelič, upokojeni učitelj in organist, samičen, v Rogaci — Rohitsch,